Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

19. rujna 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Trgovinska politika – Antidampinške pristojbe – Uvoz bicikala poslanih iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa – Proširenje konačne antidampinške pristojbe uvedene za uvoz bicikala podrijetlom iz Kine na te zemlje – Provedbena uredba (EU) br. 501/2013 – Valjanost – Dopuštenost – Nepodnošenje tužbe za poništenje od strane tužitelja u glavnom postupku – Povezani uvoznik – Aktivna procesna legitimacija za podnošenje tužbe za poništenje – Uredba (EZ) br. 1225/2009 – Članak 13. – Izbjegavanje mjera – Članak 18. – Nesuradnja – Dokaz – Skup indicija”

U predmetu C-251/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Rechtbank Noord-Holland (Sud za Sjevernu Holandiju, Nizozemska), odlukom od 6. travnja 2018., koju je Sud zaprimio 12. travnja 2018., u postupku

Trace Sport SAS

protiv

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane, kantoor Eindhoven

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: M. Vilaras, predsjednik vijeća, K. Jürimäe (izvjestiteljica), D. Šváby, S. Rodin i N. Piçarra, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman i A. M. de Ree, u svojstvu agenata,

– za Vijeće Europske unije, H. Marcos Fraile i B. Driessen, u svojstvu agenata, uz asistenciju N. Tuominen, *avocate*,

– za Europsku komisiju, S. Noë i M. França, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 9. travnja 2019.,

* Jezik postupka: nizozemski

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na valjanost Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 501/2013 od 29. svibnja 2013. o proširenju konačne antidampinške pristojbe uvedene Provedbenom uredbom (EU) br. 990/2011 na uvoz bicikala podrijetlom iz Narodne Republike Kine na uvoz bicikala poslanih iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa ili nemaju (SL 2013., L 153, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 126., str. 274.; u daljnjem tekstu: sporna uredba) u dijelu u kojem se uredba odnosi na društva Kelani Cycles (Pvt) Ltd. i Creative Cycles (Pvt) Ltd., dva proizvođača izvoznika bicikala sa sjedištem u Šri Lanki.

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Trace Sport SAS i Inspecteura van de Belastingdienst/Douane, kantoor Eindhoven (inspektor porezne/carinske službe, ured u Eindhovenu, Nizozemska) (u daljnjem tekstu: inspektor) o zakonitosti dvaju naloga za plaćanje carinskih pristojbi za uvoz bicikala podrijetlom iz Šri Lanke i poslanih iz Šri Lanke.

Pravni okvir

Osnovna uredba

3 Odredbe kojima Europska unija uređuje primjenu antidampinških mjera nalazile su se u vrijeme donošenja sporne uredbe u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL 2009., L 343, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 202., i ispravak SL 2016., L 44., str. 20.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 1168/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. (SL 2012., L 344, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 118., str. 277.) (u daljnjem tekstu: Osnovna uredba).

4 Članak 13. te uredbe, pod naslovom „Izbjegavanje mjera”, glasio je kako slijedi:

„1. Antidampinške pristojbe uvedene prema ovoj Uredbi mogu se proširiti i na uvoze iz trećih zemalja istovjetnih [istovrsnih] proizvoda, bilo malo modificiranih ili ne, ili na uvoze malo modificiranih istovjetnih [istovrsnih] proizvoda iz zemlje na koju se mjere primjenjuju ili na njihove dijelove, ako se mjere koje su na snazi izbjegavaju. Antidampinške pristojbe, koje ne prelaze preostalu antidampinšku pristojbu uvedenu u skladu s člankom 9. stavkom 5., mogu se proširiti na uvoze iz društava koja koriste pojedinačne pristojbe u zemljama na koje se mjere primjenjuju, ako se mjere koje su na snazi izbjegavaju. Izbjegavanje mjera definira se kao promjena strukture trgovine između trećih zemalja i Zajednice ili između pojedinačnih društava u zemlji na koju se mjere primjenjuju i Zajednice, a koja proizlazi iz prakse, obrade ili rada za koji ne postoji dostatni valjani uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenja pristojbe, a ako postoji dokaz o šteti ili da su preostali učinci pristojbe narušeni u smislu cijena i/ili količina istovjetnog [istovrsnog] proizvoda i ako postoji dokaz o dampingu u odnosu na uobičajene vrijednosti koje su ranije uspostavljene za istovjetni [istovrsni] proizvod, ako je potrebno u skladu s odredbama članka 2.

Praksa, obrada ili rad iz prvog podstavka, između ostalog, uključuju neznatnu modifikaciju dotičnog proizvoda kako bi on dobio drugi carinski broj, a na koji se obično ne primjenjuju mjere, pod uvjetom da modifikacija ne mijenja njegova osnovna obilježja, slanje proizvoda na koji se primjenjuju mjere preko trećih zemalja, reorganizaciju strukture i kanala prodaje u zemlji na koju se primjenjuju mjere od strane izvoznika i proizvođača kako bi se po mogućnosti njihovi proizvodi izvozili u Zajednicu

putem proizvođača koji koriste pojedinačnu stopu pristojbe koja je niža od one koja se primjenjuje na proizvode proizvođača i, u okolnostima navedenim u stavku 2., sklapanje dijelova postupcima sklapanja u Zajednici ili u trećoj zemlji.

2. Smatra se da se postupkom sklapanja u Zajednici ili u trećoj zemlji izbjegavaju mjere koje su na snazi ako:

(a) [je] postupak […] započeo ili je bitno [pojačan] od, ili neposredno prije pokretanja antidampinškog ispitnog postupka, a dijelovi za sklapanje su iz zemlje na koju se primjenjuju mjere; i

(b) dijelovi predstavljaju 60 % ili više od ukupne vrijednosti dijelova sastavljenih proizvoda, osim što se ni u niti jednom slučaju ne smatra izbjegavanjem mjera […] kada dodana vrijednost na dijelovima, tijekom postupka sastavljanja ili dovršavanja, predstavlja više od 25 % troškova proizvodnje; i

(c) preostali učinci pristojbe su narušeni u smislu cijena i/ili količina sastavljenih istovjetnih [istovrsnih] proizvoda i postoji dokaz o dampingu u odnosu na uobičajene vrijednosti ranije utvrđene za istovjetne [istovrsne] ili slične proizvode.

3. Ispitni postupci pokreću se prema ovom članku na inicijativu Komisije ili na zahtjev države članice ili zainteresirane stranke na temelju dostatnih dokaza o čimbenicima utvrđenim u stavku 1. Postupci se pokreću nakon savjetovanja sa savjetodavnim odborom, na temelju uredbe Komisije koja također može sadržavati uputu carinskim tijelima da uvoz uvjetuju evidentiranjem sukladno članku 14. stavku 5. ili traženjem jamstava. Komisija vodi ispitni postupak, a u kojem joj mogu pomagati carinska tijela te koji završava u roku od devet mjeseci. Ako konačno utvrđene činjenice opravdavaju produljenje mjera, produljuje ih Vijeće na temelju prijedloga Komisije nakon konzultacija sa Savjetodavnim odborom. Prijedlog donosi Vijeće osim ako ono odluči običnom većinom odbiti prijedlog u roku od jednog mjeseca nakon što ga podnese Komisija. Produljenje stupa na snagu na dan kada je evidentiranje prema članku 14. stavku 5. postalo obvezno ili na dan kada se zatraže jamstva. Relevantne postupovne odredbe ove Uredbe o pokretanju i vođenju ispitnog postupka primjenjuju se prema ovom članku.

4. Uvozi ne podliježu evidentiranju prema članku 14. stavku 5. ili mjerama, ako njima trguju trgovačka društva koja koriste izuzeća. Zahtjevi za izuzeća, valjano potkrijepljeni dokazima, dostavljaju se u rokovima uspostavljenima uredbom Komisije koja pokreće ispitni postupak. Ako se praksa, obrada ili rad za izbjegavanje mjera odvija izvan Zajednice, proizvođačima dotičnog proizvoda koji mogu dokazati da nisu povezani s proizvođačem na kojega se primjenjuju mjere i za koje se utvrdi da nisu uključeni u izbjegavanje mjera, kako je definirano u stavcima 1. i 2., mogu se odobriti izuzeća. Ako se praksa, postupak ili rad za izbjegavanje mjera odvija unutar Zajednice, uvoznicima koji mogu dokazati da nisu povezani s proizvođačima na koje se primjenjuju mjere, mogu se odobriti izuzeća.

Izuzeća se odobravaju odlukom Komisije nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom ili odlukom Vijeća koje uvodi mjere, i ona ostaju na snazi tijekom razdoblja i pod uvjetima koji su u njoj navedeni.

[…]”

5 Članak 18. stavak 1. te uredbe predviđao je:

„U slučajevima u kojima zainteresirana stranka odbija pristup ili na neki drugi način ne pruža potrebne podatke u rokovima iz ove Uredbe, ili ako znatno ometa ispitni postupak, privremeni ili konačni nalazi, pozitivni ili negativni, mogu se donijeti na temelju raspoloživih podataka. […]”

Antidampinške uredbe koje se odnose na bicikle i sporna uredba

6 Tijekom 1993. godine Vijeće Europske unije uvelo je konačnu antidampinšku pristojbu u visini od 30,6 % na uvoz bicikala podrijetlom iz Kine u Uniju. Nakon toga, ta je pristojba zadržana na istoj razini. Tijekom 2005. navedena pristojba povećana je na stopu od 48,5 %. Na potonjoj razini zadržana je Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 990/2011 od 3. listopada 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz bicikala podrijetlom iz Narodne Republike Kine nakon revizije nakon isteka mjera prema članku 11. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 1225/2009 (SL 2011., L 261, str. 2.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 119., str. 270.).

7 Nakon zaprimanja pritužbe Komisija je 25. rujna 2012. donijela Uredbu (EU) br. 875/2012 o pokretanju ispitnog postupka o mogućem izbjegavanju antidampinških mjera uvedenih Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 990/2011 na uvoz bicikala podrijetlom iz Narodne Republike Kine, uvozom bicikala koji se otpremaju iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa, neovisno o tome je li njihovo podrijetlo deklarirano u Indoneziji, Maleziji, Šri Lanki i Tunisu ili nije, te o uvjetovanju takvog uvoza evidentiranjem (SL 2012., L 258, str. 21.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 128., str. 298.).

8 Po završetku ispitnog postupka Vijeće je 29. svibnja 2013. donijelo spornu uredbu.

9 Iz uvodne izjave 22. te uredbe proizlazi da je Komisija obavila posjete radi provjere u poslovnim prostorijama šest šrilanskih trgovačkih društava iz Šri Lanke, među kojima je Kelani Cycles.

10 Vijeće je u uvodnim izjavama 35. do 42. te uredbe u biti navelo, u vezi sa stupnjem suradnje šrilanskih trgovačkih društava, da se za samo tri od šest šrilanskih trgovačkih društava koja su dostavila zahtjev za izuzeće u skladu s člankom 13. stavkom 4. Osnovne uredbe može smatrati da su surađivala. Za ta su se tri trgovačka društva, s obzirom na to da je jedno povuklo svoj zahtjev za izuzeće, a druga dva nisu dovoljno surađivala, nalazi temeljili na raspoloživim podacima, u skladu s člankom 18. Osnovne uredbe.

11 U uvodnoj izjavi 58. sporne uredbe Vijeće je utvrdilo promjenu strukture trgovine između Šri Lanke i Unije, u smislu članka 13. stavka 1. Osnovne uredbe.

12 U uvodnim izjavama 77. do 82. sporne uredbe Vijeće je analiziralo narav prakse izbjegavanja iz koje proizlazi ta promjena strukture trgovine između tih trećih zemalja i Unije.

13 U vezi s praksom pretovara, uvodne izjave 77. do 79. te uredbe glase:

„(77) Izvoz trgovačkih društava iz Šri Lanke koja surađuju na početku iznosio je 69 % ukupnog izvoza iz Šri Lanke u Uniju tijekom [razdoblja izvješćivanja od 1. rujna 2011. do 31. kolovoza 2012.]. Za tri od šest trgovačkih društva koja surađuju na početku ispitni postupak nije otkrio praksu pretovara. Za preostali izvoz u Uniju nije bilo suradnje, kako je objašnjeno gore u uvodnim izjavama od 35. do 42.

(78) Stoga, u svjetlu promjene strukture trgovine utvrđene u uvodnoj izjavi 58. između Šri Lanke i Unije u smislu članka 13. stavka 1. Osnovne uredbe i činjenice da se nisu javili i surađivali svi proizvođači izvoznici iz Šri Lanke, može se zaključiti da se izvoz tih proizvođača izvoznika može pripisati praksi pretovara.

(79) Stoga je potvrđeno postojanje pretovara proizvodâ kineskog podrijetla preko Šri Lanke."

14 U uvodnim izjavama 81. i 82. sporne uredbe Vijeće je navelo da nije utvrđeno postojanje postupaka sklapanja, u smislu članka 13. stavka 2. Osnovne uredbe.

15 U uvodnim izjavama 92., 96. i 110. sporne uredbe Vijeće je utvrdilo, kao prvo, da ne postoji drugi valjani razlog ili ekonomska opravdanost osim izbjegavanja postojećih antidampinških mjera, kao drugo, da postoji narušavanje preostalog učinka tih mjera i, kao treće, da postoji damping u odnosu na ranije utvrđenu uobičajenu vrijednost.

16 U tim je okolnostima Vijeće u uvodnoj izjavi 115. sporne uredbe utvrdilo da je postupcima pretovara preko Šri Lanke došlo do izbjegavanja u smislu članka 13. stavka 1. Osnovne uredbe.

17 U skladu s člankom 1. stavkom 1. sporne uredbe, konačna antidampinška pristojba od 48,5 %, predviđena u članku 1. stavku 2. Provedbene uredbe br. 990/2011, proširena je na uvoz bicikala poslanih iz Šri Lanke, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz te zemlje ili nemaju. Člankom 1. stavkom 3. sporne uredbe predviđa se naplata proširene pristojbe na taj isti uvoz evidentiran u skladu s Uredbom br. 875/2012.

Glavni postupak i prethodna pitanja

18 Tijekom razdoblja od 27. rujna do 15. listopada 2012. i od 13. veljače do 21. svibnja 2013. dva carinska zastupnika, djelujući u ime i za račun uvoznika bicikala sa sjedištem u Francuskoj, društva Trace Sport, podnijeli su u Nizozemskoj carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet bicikala poslanih iz Šri Lanke. U svim tim deklaracijama kao izvoznici tih bicikala deklariraju se šrilanski proizvođači izvoznici, odnosno, ovisno o slučaju, Kelani Cycles ili Creative Cycles.

19 Nakon provedenih naknadnih kontrola valjanosti tih deklaracija, inspektor je smatrao da je za puštanje u slobodan promet deklariranih bicikala tijekom razdoblja od 27. rujna 2012. do 5. lipnja 2013. trebalo platiti antidampinšku pristojbu od 48,5 %.

20 Stoga je inspektor 27. veljače i 29. travnja 2014. izdao dva naloga za plaćanje u iznosima od, redom, 229 990,88 eura i 234 275,37 eura.

21 Dvjema odlukama od 24. rujna 2015. inspektor je potvrdio te naloge i odbio pritužbe koje društvo Trace Sport podnijelo protiv potonjih.

22 Trace Sport osporava te dvije odluke pred sudom koji je uputio zahtjev.

23 Taj sud naglašava da je, suprotno onomu što pred njim tvrdi društvo Trace Sport, sporna uredba primjenjiva u glavnom postupku.

24 Ipak, navedeni sud postavlja pitanje je li ta uredba valjana s obzirom na argumente iz presude od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries (C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62) na koje se pred tim sudom poziva društvo Trace Sport. Društvo Trace Sport smatra da Vijeće iz njemu dostupnih podataka nije moglo zaključiti da je u Šri Lanki postojala praksa pretovara, niti da su društvo Kelani Cycles i društvo Creative Cycles uključeni u takve aktivnosti. Na raspravi koja je održana pred tim sudom, društvo Trace Sport naglasilo je, osim toga, da je od Komisije zatražilo saslušanje kako bi joj predočilo dokumente koje je prvotno podnijelo društvo Kelani Cycles, a koje je Komisija odbila uzeti u obzir.

25 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se za društvo Kelani Cycles u uvodnim izjavama 39. i 42. sporne uredbe smatralo da ne surađuje, dok se za društvo Creative Cycles, koje nije izričito spomenuto u toj uredbi, smatralo da je jedan od šrilanskih proizvođača izvoznika koji se spominju u uvodnoj izjavi 78. navedene uredbe, a koji se nisu javili. Vijeće je svoj zaključak o tome da su oni primjenjivali postupke pretovara temeljilo na utvrđenju promjene strukture trgovine između Šri Lanke i Unije i na nesuradnji navedenih proizvođača izvoznika. Međutim, u presudi od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries (C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62), Sud je presudio da Vijeće iz njemu

dostupnih podataka nije moglo valjano zaključiti da je u Šri Lanki postojala praksa pretovara. Sud koji je uputio zahtjev smatra da zaključak Suda iz te presude u odnosu na proizvođača izvoznika City Cycle Industries vrijedi i za društva Kelani Cycles i Creative Cycle.

26 Međutim, uzimajući u obzir da je članak 1. stavci 1. i 3. sporne uredbe poništen samo u odnosu na društvo City Cycle Industries i da, u skladu s točkom 185. presude od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74), to poništenje ne znači da je ta uredba poništena i u odnosu na druge proizvođače izvoznike, sud koji je uputio zahtjev smatra da Sudu treba uputiti pitanje o valjanosti te uredbe u odnosu na društva Kelani Cycles i Creative Cycles.

27 U tim je okolnostima Rechtbank Noord-Holland (Sud za Sjevernu Holandiju, Nizozemska) odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li [sporna] uredba valjana u dijelu u kojem se odnosi na proizvođača izvoznika, društvo Kelani Cycles?

2. Je li [sporna] uredba valjana u dijelu u kojem se odnosi na proizvođača izvoznika, društvo Creative Cycles?”

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

28 Nizozemska vlada, Vijeće i Komisija u svojim su očitovanjima podnesenima Sudu izrazili dvojbe u pogledu dopuštenosti ovog zahtjeva za prethodnu odluku s obzirom na sudsku praksu proizašlu iz presuda od 9. ožujka 1994., TWD Textilwerke Deggendorf (C-188/92, EU:C:1994:90, t. 13., 14. i 16.), od 15. veljače 2001., Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, t. 30. i 37.) i od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 56.) jer je društvo Trace Sport nesumnjivo moglo pred sudom Unije podnijeti tužbu za poništenje sporne uredbe na temelju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

29 U tom pogledu, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, opće načelo koje svakom pojedincu jamči pravo da u okviru žalbe podnesene protiv nacionalne mjere kojom mu se nanosi šteta istakne nevaljanost akta Unije na kojem se temelji ta mjera, ne protivi se tomu da se takvo pravo uvjetuje time da zainteresirana stranka nije iskoristila pravo da izravno zatraži njegovo poništenje od suda Unije na temelju članka 263. UFEU-a. Međutim, samo u slučaju da se bez sumnje može smatrati da bi zahtjev subjekta za poništenje predmetnog akta bio dopušten, njemu nije dozvoljeno isticati nevaljanost predmetnog akta pred nadležnim nacionalnim sudom (presuda od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 56. i navedena sudska praksa).

30 Dakle, samo u slučaju da se može zaključiti da je društvo Trace Sport nesumnjivo imalo aktivnu procesnu legitimaciju za podnošenje tužbe za poništenje sporne uredbe na temelju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, ne bi mu bilo dozvoljeno isticati nevaljanost te uredbe pred sudom koji je uputio zahtjev.

31 Najprije treba utvrditi da se plaćanje antidampinških pristojbi koje su uvedene spornom uredbom dotičnim subjektima, poput društva Trace Sport, nameće na temelju akata koje su donijela nadležna nacionalna tijela. Iz toga slijedi da se ne može smatrati da ta uredba očito nije podrazumijevala provedbene mjere u smislu članka 263. posljednjeg dijela rečenice četvrtog stavka UFEU-a (vidjeti po analogiji presudu od 18. listopada 2018., Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, t. 38. i 39.).

32 Dakle, samo u slučaju da se može zaključiti da se sporna uredba nesumnjivo izravno i osobno odnosi na uvoznika kao što je Trace Sport, u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a, taj uvoznik ne bi mogao isticati nevaljanost te uredbe pred sudovima koji upućuju zahtjeve.

33 U tom pogledu valja istaknuti da su uredbe kojima se uvode antidampinške pristojbe normativne prirode, s obzirom na to da se primjenjuju na sve predmetne gospodarske subjekte (presuda od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 58. i navedena sudska praksa).

34 Zbog istih razloga jednako vrijedi u slučaju uredbe kao što je sporna uredba o proširenju antidampinške pristojbe zbog praksi izbjegavanja mjera. Naime, svrha je takve uredbe proširiti područje primjene antidampinške pristojbe koja je uvedena uredbom poput one koja se navodi u prethodnoj točki ove presude.

35 Međutim, iz sudske prakse Suda proizlazi da se uredba o antidampinškoj pristojbi može izravno i osobno odnositi na subjekt. Tako je Sud u svojoj sudskoj praksi identificirao određene kategorije gospodarskih subjekata na koje se uredba o antidampinškoj pristojbi može osobno odnositi ne dovodeći pritom u pitanje mogućnost da se ona osobno odnosi na druge subjekte zbog obilježja koja su samo njima svojstvena i po kojima se razlikuju od svih ostalih osoba (presuda od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 59.; vidjeti također u tom smislu presudu od 16. svibnja 1991., Extramet Industrie/Vijeće, C-358/89, EU:C:1991:214, t. 16.).

36 U skladu sa sudskom praksom Suda, uredba o uvođenju antidampinške pristojbe može se osobno odnositi na, kao prvo, one proizvođače i izvoznike predmetnoga proizvoda kojima se na teret stavlja damping na temelju podataka koji proizlaze iz njihove trgovinske djelatnosti, kao drugo, izvoznike predmetnog proizvoda čija je prodajna cijena uzeta u obzir prilikom oblikovanja izvozne cijene i na koje se stoga odnose utvrđenja o postojanju dampinga i, kao treće, uvoznike povezane s izvoznicima predmetnog proizvoda, osobito u slučaju kad je izvozna cijena izračunana na temelju preprodajnih cijena tih uvoznika na tržištu Unije i u slučaju kad je sama antidampinška pristojba izračunana na temelju tih preprodajnih cijena (presuda od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma, C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 60. do 62. i navedena sudska praksa).

37 Iz te sudske prakse proizlazi da svojstvo uvoznika, čak i ako je povezan s izvoznicima predmetnog proizvoda, ne može samo po sebi biti dovoljno da bi se smatralo da se uredba o antidampinškoj pristojbi osobno odnosi na uvoznika. Naprotiv, individualizacija uvoznika, čak i ako je povezan s navedenim izvoznicima, zahtijeva dokazivanje da su podaci koji se odnose na njegovu trgovinsku djelatnost uzeti u obzir u svrhu utvrđivanja dampinga ili, ako to nije moguće, dokazivanje drugih obilježja koja su mu svojstvena i po kojima se razlikuje od svih ostalih osoba.

38 S obzirom na navedenu sudsku praksu, ne može se isključiti da bi se moglo smatrati da se uredba o proširenju antidampinške pristojbe zbog praksi izbjegavanja mjera, poput sporne uredbe, osobno odnosi na uvoznika predmetnog proizvoda, koji pokazuje određena obilježja koja su mu svojstvena i po kojima se razlikuje od svih ostalih osoba.

39 U svojim očitovanjima podnesenima Sudu, nizozemska vlada, Vijeće i Komisija istaknuli su da je o tome riječ u slučaju društva Trace Sport. U tom su pogledu istaknuli da je, s jedne strane, društvo Trace Sport trgovačko društvo sa sjedištem u Francuskoj čiji vlasnik, fizička osoba, preko *offshore* društava drži 50 % udjela i u kapitalu društava Kelani Cycles i Creative Cycles. Međutim, potonji, koji su proizvođači izvoznici, nesumnjivo su imali aktivnu procesnu legitimaciju za podnošenje tužbe za poništenje sporne uredbe. Osim toga, društvo Kelani Cycles osnovano je kako bi preuzelo aktivnosti društva Creative Cycles. S druge strane, društvo Trace Sport znalo je za ispitni postupak koji se odnosi na društvo Kelani Cycles što potvrđuje njegov neuspješni pokušaj da Komisiji podnese određene dokaze koje je društvo Kelani Cycles prethodno podnijelo toj instituciji.

40 Usto, Komisija sugerira da su društvo Trace Sport i društva Kelani Cycles i Creative Cycles bila uključena u utaje carina i antidampinških pristojbi.

41 Međutim, te okolnosti, pod pretpostavkom da se dokažu, ne mogu biti dovoljne da se smatra da se sporna uredba nesumnjivo osobno odnosi na društvo Trace Sport u smislu članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

42 Naime, iako je društvo Trace Sport uvoznik proizvoda o kojima je riječ u glavnom postupku, ono ipak nije sudjelovalo u ispitnom postupku i uopće nije spomenuto u spornoj uredbi. Sama činjenica da je znalo za ispitni postupak koji se odnosi na društvo Kelani Cycles i da je vjerojatno s potonjim dijelilo određene informacije ne može biti dovoljno da bi se smatralo da društvo Trace Sport ima obilježja koja su mu svojstvena i po kojima se razlikuje od svih ostalih osoba.

43 Svojstvo društva Trace Sport kao uvoznika proizvoda o kojima je riječ u glavnom postupku i njegova moguća pripadnost istoj grupi kojoj pripada i proizvođač uvoznik koji je sudjelovao u ispitnom postupku ne može dovesti do drukčijeg zaključka, uzimajući u obzir razmatranja iz točki 37. i 38. ove presude.

44 S obzirom na prethodna razmatranja, valja zaključiti da se iz elemenata kojima Sud raspolaže ne može zaključiti da je društvo Trace Sport nesumnjivo imalo aktivnu procesnu legitimaciju za podnošenje tužbe za poništenje sporne uredbe na temelju članka 263. četvrtog stavka UFEU-a.

45 Iz toga slijedi da je zahtjev za prethodnu odluku dopušten.

O prethodnim pitanjima

46 Svojim pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita je li sporna uredba nevaljana u dijelu u kojem se primjenjuje na uvoz bicikala poslanih iz Šri Lanke, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz te zemlje.

47 Najprije treba podsjetiti da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, u području zajedničke trgovinske politike i osobito u području mjera za zaštitu trgovine, institucije Unije raspolažu širokom diskrecijskom ovlašću zbog složenosti gospodarskih i političkih pitanja koja moraju razmatrati. Sudski nadzor tih ocjena mora se stoga ograničiti na provjeru poštovanja pravila postupka, materijalne točnosti činjenica koje su uzete u obzir prilikom pobijanog izbora, nepostojanje očite pogreške prilikom ocjene tih činjenica odnosno nepostojanje zlouporabe ovlasti (presude od 16. veljače 2012., Vijeće i Komisija/Interpipe Niko Tube i Interpipe NTRP, C-191/09 P i C-200/09 P, EU:C:2012:78, t. 63. i navedena sudska praksa i od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62, t. 56.).

48 Nadalje, što se tiče tereta dokazivanja izbjegavanja mjera, u skladu s člankom 13. stavkom 1. Osnovne uredbe, izbjegavanje antidampinških mjera utvrđeno je kada su ispunjena četiri uvjeta. Kao prvo, mora postojati promjena strukture trgovinske razmjene između trećih zemalja i Unije ili između društava u zemlji na koju se mjere primjenjuju i Unije. Kao drugo, ta promjena mora proizlaziti iz prakse, obrade ili rada za koji ne postoji dostatni valjani uzrok ili ekonomska opravdanost osim uvođenja pristojbe. Kao treće, moraju postojati dokazi da industrija Unije trpi štetu ili da su preostali učinci antidampinške pristojbe narušeni. Kao četvrto, moraju postojati dokazi o dampingu.

49 Prema članku 13. stavku 3. te uredbe, na Komisiji je da pokrene ispitni postupak na temelju dokaza koji *prima facie* pokazuju da postoje prakse izbjegavanja mjera. U skladu sa sudskom praksom Suda, ta odredba ustanovljava načelo prema kojem je teret dokaza izbjegavanja na institucijama Unije (presuda od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62, t. 58. i navedena sudska praksa).

50 Naposljetku, s obzirom na članak 18. Osnovne uredbe i sudsku praksu Suda valja podsjetiti da se u slučaju da dio ili svi proizvođači izvoznici ne surađuju ili ne surađuju dovoljno, institucije Unije pri utvrđivanju postojanja izbjegavanja mjera mogu osloniti na skup indicija koje se podudaraju uz navođenje da te indicije dokazuju da su ispunjena četiri uvjeta predviđena člankom 13. stavkom 1. te uredbe, a koja se navode u točki 48. ove presude. Međutim, ne postoji nikakva zakonska presumpcija na temelju koje bi se iz nesuradnje zainteresirane stranke moglo izravno izvesti zaključak o postojanju takvog izbjegavanja mjera (vidjeti u tom smislu presudu od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62, t. 65., 66., 68. i 69. i navedenu sudsku praksu).

51 U ovom slučaju, kad je riječ o praksi izbjegavanja antidampinških mjera pretovarom preko Šri Lanke, Vijeće je u uvodnim izjavama 77. do 79. ispitalo drugi od četiriju uvjeta navedenih u točki 48. ove presude. Vijeće je u uvodnoj izjavi 77. te uredbe najprije navelo da za tri od šest trgovačkih društava koja su na početku surađivala u ispitnom postupku nije otkrilo praksu pretovara. Za preostali izvoz u Uniju Vijeće je navelo da nije bilo nikakve suradnje. Nadalje, Vijeće je u uvodnoj izjavi 78. te uredbe navelo, s jedne strane, da je promjena strukture trgovine između Šri Lanke i Unije utvrđena u uvodnoj izjavi 58. te uredbe i, s druge strane, da se nisu javili i surađivali svi šrilanski proizvođači izvoznici. Iz toga je zaključilo da se izvoz tih proizvođača izvoznika u Uniju može „pripisati" praksi pretovara. Naposljetku, Vijeće je u uvodnoj izjavi 79. sporne uredbe utvrdilo da je potvrđeno postojanje prakse pretovara proizvodâ kineskog podrijetla preko Šri Lanke.

52 Zaključak u vezi s postojanjem prakse pretovara odnosi se stoga na sve proizvođače izvoznike koji su odbili surađivati i temelji se na dvostrukom utvrđenju, odnosno, s jedne strane, na postojanju promjene strukture trgovine i, s druge strane, na nesuradnji dijela proizvođača izvoznika.

53 Međutim, na temelju tog dvostrukog utvrđenja ne može se zaključiti da je postojala praksa pretovara u Šri Lanki. Naime, s jedne strane, Vijeće nije moglo valjano izvesti zaključak o postojanju prakse pretovara samo iz nesuradnje dijela proizvođača izvoznika. S druge strane, budući da je promjena strukture trgovinske razmjene prvi od četiriju uvjeta koji moraju biti ispunjeni da bi se valjano utvrdilo postojanje izbjegavanja mjera, Vijeće se nije moglo pozivati na utvrđenje tog postojanja kao indicije da je drugi od tih četiriju uvjeta, u skladu s kojim ta promjena mora proizlaziti iz prakse izbjegavanja mjera, bio provjeren (vidjeti u tom smislu presudu od 26. siječnja 2017., Maxcom/City Cycle Industries, C-248/15 P, C-254/15 P i C-260/15 P, EU:C:2017:62, t. 76. do 78.).

54 Stoga na postavljena pitanja valja odgovoriti da je sporna uredba nevaljana u dijelu u kojem se primjenjuje na uvoz bicikala poslanih iz Šri Lanke, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz te zemlje.

Troškovi

55 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 501/2013 od 29. svibnja 2013. o proširenju konačne antidampinške pristojbe uvedene Provedbenom uredbom (EU) br. 990/2011 na uvoz bicikala podrijetlom iz Narodne Republike Kine na uvoz bicikala poslanih iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz Indonezije, Malezije, Šri Lanke i Tunisa ili nemaju, nevaljana je u dijelu u kojem se primjenjuje na uvoz bicikala poslanih iz Šri Lanke, bez obzira na to imaju li deklarirano podrijetlo iz te zemlje.

Potpisi